

राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजना या केंद्र पुरस्कृत योजनेतर्गत पुणे शहरातील मुळा-मुठा नदी संवर्धन प्रकल्पासाठी SNA-SPARSH या सुधारित निधी प्रवाह कार्यपद्धतीनुसार केंद्र शासनाने Mother Sanction म्हणून मंजूर केलेल्या निधीच्या वितरणाबाबत..

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: रानयो २०२५/प्र.क्र.७९/तां.क.३
१५ वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन
मंत्रालय, मुंबई - ३२.
दिनांक - २३ जानेवारी, २०२६.

वाचा -

- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२४/ प्र.क्र.१०८/अर्थ-३, दि.०७.०९.२०२५
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२५/ प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
- ३) पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- रानयो २०२५/प्र.क्र. १/तां.क.३, दि. २९/०७/२०२५
- ४) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.सकीर्ण-२०२४/ प्र.क्र.५१/कोषाप्रशा-४, दि.३०.०७.२०२५
- ५) पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- रानयो २०२५/प्र.क्र. १/तां.क.३, दि. १/०८/२०२५
- ६) पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- रानयो २०२५/प्र.क्र. १/तां.क.३, दि. १४/०८/२०२५
- ७) जलसंपदा विभाग, जलशक्ती मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. दि.०२/१२/२०२५

प्रस्तावना-

केंद्र शासन व राज्य शासन या दोन्ही स्तरावरील रोख व्यवस्थापनामध्ये (Cash Management) अधिक परिणामकारकता साध्य करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरीत करण्यासाठी SNA-SPARSH ही पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धती लागू करण्याचा निर्णय केंद्र शासनामार्फत घेण्यात आलेला आहे.

राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत पुणे शहरातील मुळा-मुठा नदी संवर्धन प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाने एकूण रक्कम रु.९९०.२६ कोटी (अक्षरी रूपये नऊशे नव्वद कोटी सव्वीस लक्ष फक्त) इतक्या रकमेच्या प्रकल्पास सन २०१६ मध्ये मजूरी दिलेली आहे. सदर प्रकल्पातील एकूण प्रस्तावित रकमेच्या ८५ टक्के हिस्सा (रु.८४९.७२ कोटी) हा केंद्र शासनाचा व उर्वरित १५ टक्के हिस्सा (रु.१४८.५३ कोटी) हा पुणे महानगरपालिकेचा आहे. यानुंवंगाने आतापर्यंत केंद्र शासनाकडून प्राप्त एकूण रक्कम रूपये ६२९.४५ कोटी इतका निधी राज्य शासनामार्फत पुणे महानगरपालिकेस वितरित करण्यात आलेला आहे.

राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत मुळा-मुठा नदी संवर्धन करण्याच्या राज्य संलग्नित योजनेकरीता "SNA SPARSH" प्रणालीद्वारे निधी वितरीत करण्याकरीता भारतीय रिझर्व्ह बँके येथे स्वतंत्र आहरण खाते क्र. GOMHSPARSH MH१ उघडण्यात आले आले असून त्याचा खाते क्र.०१५८५९०१५०७ असा आहे. तसेच "SNA SPARSH" समायोचित प्रणाली अंतर्गत सायबर कोषागारावर देयके आहरित करण्याकरिता संदर्भाधीन क्र. ६ अन्वये कक्ष अधिकारी (रोखशाखा), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग यांना आहरण व

संवितरण अधिकारी (DDO) महणून घोषित करण्यात असून त्याचा संकेतांक क्र. (DDO Code) ८९०९७९००९९ असा आहे.

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र शासनाने राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत मुळा-मुठा नदी संवर्धन करण्याच्या प्रस्तावासाठी संदर्भाधीन क्र. ७ येथील पत्रान्वये दिलेल्या मातृ मंजूरीस (Mother Sanction) अनुसरून केंद्र हिस्साचा रुपये २४,८९,००,०००/- (अक्षरी रुपये चोवीस कोटी एकोणनव्वद लक्ष फक्त) इतका निधी व त्यास समरूप राज्य हिस्सा (पुणे महानगरपालिकेचा) रुपये ४,३९,२३,५२९/- इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनांच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत पुणे शहरातील मुळा-मुठा नदी संवर्धन प्रकल्पाकरिता केंद्र शासनाने मजूर केलेला केंद्र हिस्सा २४,८९,००,०००/- (अक्षरी रुपये चोवीस कोटी एकोणनव्वद लक्ष फक्त) इतका निधी व त्यास समरूप राज्य हिस्सा (पुणे महानगरपालिकेचा हिस्सा) रु. ४,३९,२३,५२९/- (चार कोटी एकोणचाळीस लक्ष तेवीस हजार पाचशे एकोणतीस फक्त) असा एकूण रुपये २९,२८,२३,५२९/- (अक्षरी रुपये एकोणतीस कोटी अड्डावीस लक्ष तेवीस हजार पाचशे एकोणतीस फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर निधी खर्च करण्यासाठी कक्ष अधिकारी (रोखशाखा), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना सुपूर्द करण्यात येत असून याकरिता ते आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून तसेच सह सचिव/ उप सचिव (तां.क.३/रोखशाखा), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग हे नियंत्रक अधिकारी म्हणून काम पाहतील.

३. सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर आहरण व संवितरण अधिकारी आणि नियंत्रण अधिकारी यांनी तात्काळ उक्त निधी SNA-SPARSH प्रणालीवर कार्यान्वित करून घ्यावा.

४. केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत पुणे शहरातील मुळा-मुठा नदी संवर्धन प्रकल्पाकरिता निधी वितरीत करावयाच्या लेखाशीर्षाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे -

अनु.क्र	लेखाशीर्ष	केंद्र शासनाने Mother Sanction स्वरूपात वितरित केलेला निधी	या आदेशान्वये वितरित करण्यात येत असलेला निधी
१	मागणी क्र. यु-४, परिस्थितीकी व पर्यावरण, ०४- प्रदूषण प्रतिबंध व नियंत्रण, गौण लेखाशीर्ष १०३- वायू व जलप्रदूषण प्रतिबंध, गट शीर्ष (०३)- राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजना, योजनेचे नाव (०३) (०१)- मुळा मुठा नदी, पुणे प्रदूषण कमी करण्याचा प्रकल्प (केंद्र हिस्सा) (३४३५१३६५), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर)	२४,८९,००,०००/-	२४,८९,००,०००/-

२	मागणी क्र. यु-४, परिस्थितीकी व पर्यावरण, ०४- प्रदूषण प्रतिबंध व नियंत्रण, गौण लेखाशीर्ष १०३- वायू व जलप्रदूषण प्रतिबंध, गट शीर्ष (०३)- राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजना, योजनेचे नाव (०३) (०४)- मुळा मुठा नदी, पुणे प्रदूषण कमी करण्याचा प्रकल्प (राज्य हिस्सा १५%) (३४३५ १४१८), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)-		४,३९,२३,५२९/-
	एकूण	२४,८९,००,०००/-	२९,२८,२३,५२९/-

५. सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र शासनामार्फत राष्ट्रीय नदी संवर्धन योजनेतर्गत मुळा मुठा नदी, पुणे प्रदूषण प्रतिबंध प्रकल्पासाठी (MH१) संदर्भ क्र.७ येथील पत्रान्वये केंद्र शासनाने मजूर केलेला केंद्र हिस्सा २४,८९,००,०००/- (अक्षरी रूपये चोवीस कोटी एकोणनव्वद लक्ष फक्त) इतका निधी व त्यास समरूप राज्य हिस्सा (पुणे महानगरपालिका हिस्सा) रु. ४,३९,२३,५२९/- (चार कोटी एकोणचाळीस लक्ष तेवीस हजार पाचशे एकोणतीस फक्त) असा एकूण रूपये २९,२८,२३,५२९/- (अक्षरी रूपये एकोणतीस कोटी अट्ठावीस लक्ष तेवीस हजार पाचशे एकोणतीस फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

६. प्रस्तूत शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.४ व क्र.५ येथील परिपत्रकान्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.०२/२०२६, कोषा प्रशा-४ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२६०१२३१६१००१०४०४ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रमेश मु.मनाळे)
सह सचिव (पर्यावरण व वातावरणीय बदल)
महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राज भवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

५. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. सचिव (पर्यावरण व वातावरणीय बदल), मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.मंत्री, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. सह सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका.
१०. महालेखापाल (लेखापरिक्षा) १. महाराष्ट्र मुंबई-४०००२०.
११. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई- ४०००२०.
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
१३. महालेखापाल (लेखापरिक्षा) २. महाराष्ट्र, नागपूर.
१४. अधिदान व लेखाधिकारी, वांद्रे (पूर्व) मुंबई-४०००५१.
१५. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
१६. निवासी लेखाधिकारी, मुंबई.
१७. संचालक, लेखा व कोषागरे, मुंबई.
१८. मुख्यलेखा परिक्षक, स्थानिक निधीलेखा, कोकण भवन, मुंबई.
१९. वित्त विभाग (कार्यासन क्र.व्यय-१६/अर्थसंकल्प-७/कोषा प्रशा-४), मंत्रालय, मुंबई.
२०. नियोजन विभाग, कार्यासन क्र.१४७२, मंत्रालय, मंबई.
२१. रोखशाखा, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२२. निवडनस्ती (कार्या तां.क.३).